

AVGÅENDE DOMPROST PETER LUNDBORG:

”Jag hoppas på en revolution!”

Efter nästan 16 år som domprost lämnar Peter Lundborg sin tjänst den 1 februari. Hans avskedshälsning: ”Jag hoppas på en fortsatt positiv utveckling lokalt, och en revolution när det gäller det nationella!”

Adjektivet ”jovialisk” dyker osökt upp när man tänker på Peter Lundborg. I nära 16 år har han vandrat sina hundpromenader i kvarteren runt domkyrkan. Därmed är han den domprost som suttit längst på sin post i Linköping sedan mitten av 1800-talet. Präst har han varit i mer än 40 år och har alltså perspektiv. Nu är det snart dags att flytta ut ur domprostgården – och som avslutning har Peter Lundborg några tydliga synpunkter att lämna vidare.

– Lokalt är det betydligt mer spännande och meningsfullt att vara präst i en församling än när jag började. Själva prästsysslan är mycket mer central, mötet med människor är annorlunda än för 40 år sedan. På den tiden var kyrkan lokalt en apparat – prästen skulle skattskriva och bestämma, man var som en myndighet i det lokala samhället. Idag får man vara präst på ett annat sätt.

– Men vad gäller den nationella kyrkan som apparat var det på den statliga tiden inte så politiskt, ironiskt nog! Staten behandlade kyrkan som vilken myndighet eller verk som helst, och gjorde det ganska neutralt. Det fanns ingen överbyggnad att betala till och lyda under. Idag finns en väldigt centraliserad och politiserad attityd på den nationella nivån. Nomineringsgrupperna, vad de än må heta, är politiska och bedriver ett politiskt arbete där man ska köpslå med varandra. Det har trängt ut den neutrala attityd som rädde när jag kom ut i tjänst som präst.

ENLIGT PETER Lundborg skulle det i själva verket inte nödvändigtvis behövas något som kallas ”Svenska kyrkan”.

– Tendenserna just nu är som på 1600-talet, man försöker stärka nationalkyrkan. Jag ser just denna starka centraliseringsten-

Peter Lundborg är stolt över hur livet i domkyrkan utvecklats under de senaste decennierna.

FOTO: AXEL ARKSTÅL

dens som det största hotet i framtiden. Svenska kyrkans nationella organ, kyrkomöte, kansli, kyrkostyrelse och så vidare är ju inget som är konstituerande för vår kyrka. Det är istället den evangelisk-lutherska bekännelsen som håller oss samman. Kyrkolivet levs i stift och församlingar, det är de som är de primära enheterna. Sen kan vi vara svensk kyrka, skandinavisk kyrka, nordeuropeisk evangelisk-luthersk kyrka – det har ingen betydelse.

– Den här centraliseringstendensen är främmande för vår kyrkosyn, och har bidragit till att stiftet blivit otydliga i sin roll. De har reducerats till en mellanhand mellan det nationella å ena sidan, och pastorat och församlingar å den andra. Därför kan stiftet inte fullgöra den uppgift de borde ha, de blir kringrända av en massa administrativa initiativ som pastorat och församlingar inte frågar efter men som den nationella nivån tror är viktiga. Det är ett problem.

Som domprost har Peter Lundborg haft insyn i alla delar av kyrkan. Ingen annan är både leda-

I mars 2011 tog domprosten emot stiftets nye biskop Martin Modéus. FOTO: ULRIKA SKÖLD

Trevligt samspråk med engelska kolleger i vänstiftet St Albans i England, juni 2018. FOTO: FREDRIK OLOFSSON

mot av domkapitel och stiftsstyrelse och samtidigt kyrkoherde.

– Fördelen att man kommer in i stiftsorganisationen med skit under naglarna, så att säga! Man står mitt i det praktiska som kyrkoherde och kan bidra med hur det ser ut i den så kallade verkligheten. Vi har en gammal organisationsform, men man ska tänka på att stiftsarbetet var frivilligt ända till 1989, en sammanslutning av pastorat. Det obligatoriska på den tiden var domkapitlet, som var en statlig myndighet, och biskopen. Så det har varit en rasande stor utveckling sedan dess.

EN AV de viktigaste uppgifterna i stiftsstyrelsen har rört indelningsärenden.

– Jag kan ångra vissa saker jag varit med om, jag sörjer över de församlingssammanslagningar som gjorts, många har varit onödiga. Men med reformen 2014 går det numera att vara en liten församling och det är jag glad för. Jag tror på den lilla församlingen!

Peter Lundborg talar med

glädje om arbetet med att organisera domkyrkopastoratet, som såg dagens ljus just 2014. En annan sak han är märkbart stolt över är livet i domkyrkan.

– Domkyrkan har genomgått stora förändringar de senaste 30 åren. Den ena domprosten har byggt vidare på den andras arbete i en kedja. Det har hänt väldigt mycket. Resultatet är ett rikt, fantastiskt gudstjänstliv som är upphängt på många olika anställda och frivilliga. Det är det viktigaste och roligaste!

UNDER 2020 har livet i domkyrkan och hela pastoratet förstärkt sett annorlunda ut, till följd av pandemin. Både domkyrkopastoratet och Norrköpings pastorat, som är de två största i stiftet, bestämde snabbt under våren att upphöra med vanliga, fysiska gudstjänster – något de fått en del kritik för. Men Peter Lundborg är övertygad om att beslutet var rätt.

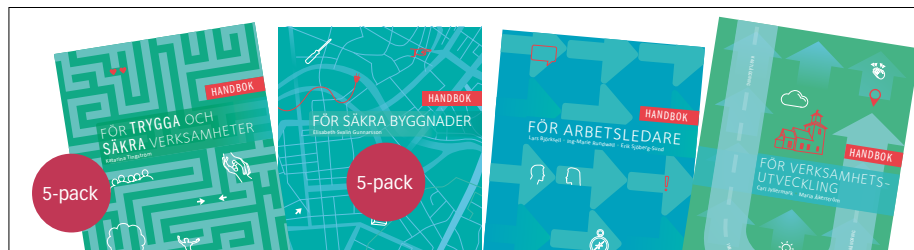
– Utan minsta tvekan. Man får komma ihåg situationen som den var då – idag pratar vi om en 8-personersgräns, då var det 50! Kunde vi vara med på ett tidigt stadium och minska spridningen när den var som värst i mars-april-maj – om en enda person överlevde tack vare våra beslut, så var det värt det. Men sen fick vi lära oss andra saker: att det inte är sådär alldeles enkelt att starta igen. Frågan kommer: Varför ska man starta just nu? Är det bättre nu? Finns det ingen smitta? Det var svårare. Vi öppnade i oktober, men fick vi stänga en gång till vid första advent.

2021 BLIR förhoppningsvis ett år när gudstjänstlivet återgår till det normala. Men då med nye domprosten Mattias Bähr vid rodet i domkyrkan.

– Han är ännu yngre än jag var när jag tillträdde, så han kan slå mitt rekord på direkten, skrattar Peter Lundborg, som har ett tips till sin efterträdare:

– Ha roligt på jobbet! Då hamnar man rätt i sitt möte med människor.

MAX WAHLUND

Beställ på verbum.se

Höj kompetensen i arbetslaget med nya handböcker!

VERBUM